

शिवसताक्षी नगरपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्ड १०

संख्या २

मिति २०८३-०२-१२

भाग २

विद्यालय विकास प्रस्तावका आधारमा प्रधानाध्यापक छनोट सम्बन्धी
कार्यविधि, २०८३

प्रस्तावना: शिवसताक्षी नगरपालिका अन्तर्गत सञ्चालित सामुदायिक विद्यालयहरूको शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि गर्न, विद्यालय प्रशासनलाई चुस्त, प्रभावकारी र नतिजामूलक बनाउन तथा विद्यालयको कुशल नेतृत्वका लागि प्रतिस्पर्धात्मक र पारदर्शी रूपमा विद्यालय विकास प्रस्तावका आधारमा योग्य तथा सक्षम प्रधानाध्यापक छनोट गरी करार सम्झौता मार्फत व्यवस्थापन गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ र शिवसताक्षी नगरपालिकाको शिक्षा, २०७६ को दफा ३६ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नगर कार्यपालिकाले यो कार्यविधि बनाएको छ।

परिच्छेद-१: प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यस कार्यविधिको नाम "विद्यालय विकास प्रस्तावका आधारमा प्रधानाध्यापक छनोट सम्बन्धी कार्यविधि, २०८३" रहेको छ ।

(२) यो कार्यविधि शिवसताक्षी नगर कार्यपालिकाले स्वीकृत गरेको मितिदेखि प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा:

(क) "नगरपालिका" भन्नाले शिवसताक्षी नगरपालिका सम्झनु पर्छ ।

(ख) "कार्यपालिका" भन्नाले शिवसताक्षी नगर कार्यपालिका सम्झनु पर्छ ।

(ग) "प्रमुख/उपप्रमुख" भन्नाले शिवसताक्षी नगरपालिकाको प्रमुख/उपप्रमुख सम्झनु पर्छ ।

(घ) "प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत" भन्नाले शिवसताक्षी नगरपालिकाको कार्यालय प्रमुखलाई सम्झनु पर्छ ।

(ङ) "शाखा प्रमुख" भन्नाले शिवसताक्षी नगरपालिकाको शिक्षा, युवा तथा खेलकूल शाखाको शिक्षा अधिकृतलाई सम्झनु पर्छ ।

(च) "विद्यालय" भन्नाले नगरपालिका क्षेत्रभित्र सञ्चालित सामुदायिक (आधारभूत र माध्यमिक) विद्यालय सम्झनु पर्छ ।

(छ) "प्रधानाध्यापक" भन्नाले यस कार्यविधि बमोजिम छनोट भई नियुक्त भएको विद्यालयको प्रशासकीय तथा शैक्षिक प्रमुख सम्झनु पर्छ ।

(ज) "समिति" भन्नाले प्रधानाध्यापक छनोटका लागि दफा ५ बमोजिम गठन भएको समिति सम्झनु पर्छ ।

(झ) "विद्यालय विकास प्रस्ताव" भन्नाले विद्यालयको समग्र शैक्षिक, भौतिक र व्यवस्थापकीय सुधारका लागि उम्मेदवारले पेस गरेको पञ्चवर्षीय रणनीतिक योजना सम्झनु पर्छ ।

परिच्छेद -२: प्रधानाध्यापकको योग्यता र दरखास्त आह्वान

३. प्रधानाध्यापकको लागि आवश्यक न्यूनतम योग्यता: प्रधानाध्यापक पदमा उम्मेदवार हुन देहायको योग्यता पूरा भएको हुनुपर्नेछ:

(क) सम्बन्धित तहको शिक्षक पदमा कम्तीमा ५ वर्ष स्थायी सेवा अवधि पूरा गरेको ।

- (ख) मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट सम्बन्धित तहको लागि तोकिएको न्यूनतम शैक्षिक योग्यता (आधारभूत तहका लागि स्नातक र माध्यमिक तहका लागि स्नातकोत्तर) हासिल गरेको।
(ग) कुनै पनि प्रकारको विभागीय कारबाहीमा नपरेको वा कारबाही फुकुवा भएको १ वर्ष व्यतीत भइसकेको।
(घ) शिक्षा नियमावली अनुसार प्रधानाध्यापक हुन अयोग्य नठहरिएको।

४. दरखास्त आह्वान:

- (१) सम्बन्धित विद्यालयले रिक्त रहेको वा रिक्त हुने प्रधानाध्यापक पदपूर्तिका लागि कम्तीमा १५ (पन्ध्र) दिनको म्याद दिई सार्वजनिक सूचना प्रकाशन गर्नेछ।
(२) सूचनामा तोकिएको म्यादभित्र इच्छुक र योग्य शिक्षकले विद्यालयमा व्यक्तिगत विवरण र ५ वर्षे "विद्यालय विकास प्रस्ताव" सहित दरखास्त पेस गर्नुपर्नेछ।

परिच्छेद-३: छनोट समिति र मूल्याङ्कन प्रक्रिया

५. प्रधानाध्यापक छनोट समिति: प्रधानाध्यापकको छनोट तथा सिफारिस गर्न देहाय बमोजिमको एक छनोट समिति रहनेछ:

- (क) सम्बन्धित विद्यालय व्यवस्थापन समितिको अध्यक्ष - अध्यक्ष
(ख) शिक्षा शाखा प्रमुख वा निजले तोकेको शिक्षा सेवाको अधिकृत प्रतिनिधि - सदस्य
(ग) नगरपालिकाले तोकेको विषय विज्ञ २ जना - सदस्य
(घ) सम्बन्धित विद्यालयको नि.प्र.अ. - सदस्य सचिव

६. मूल्याङ्कनका आधार र अङ्कभार: प्रधानाध्यापकको छनोट गर्दा कुल १०० पूर्णाङ्क मानी देहायका आधारमा मूल्याङ्कन गरिनेछ:

- (क) शैक्षिक योग्यता - २५ अङ्क
(ख) शिक्षण अनुभव - २५ अङ्क
(ग) तालिम - १२ अङ्क
(घ) विद्यालय विकास प्रस्तावको मूल्याङ्कन - १४ अङ्क
(ङ) नेतृत्व लिने क्षमता - १२ अङ्क

अंक विभाजन शिक्षा नियमावली, २०५९ (संशोधन सहित) को अनुसूची १३ बमोजिम हुनेछ।

७. विद्यालय विकास प्रस्तावमा हुनुपर्ने मुख्य विषयवस्तु: उम्मेदवारले पेस गर्ने प्रस्तावमा देहायका विषयवस्तु समावेश भएको हुनुपर्नेछ:

- (क) विद्यालयको वर्तमान अवस्थाको विश्लेषण (SWOT Analysis)

- (ख) ५ वर्षे लक्ष्य र उद्देश्यहरू
- (ग) शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धिका रणनीतिक कार्यक्रमहरू (विद्यार्थी सिकाइ उपलब्धि सुधार योजना)
- (घ) भौतिक पूर्वाधार तथा प्रविधि विकास योजना
- (ङ) अतिरिक्त क्रियाकलाप र विद्यार्थीको सर्वाङ्गीण विकास योजना
- (च) आर्थिक स्रोत सङ्कलन तथा परिचालन योजना
- (छ) समुदाय, अभिभावक र सरोकारवालासँगको समन्वय योजना
- (ज) वार्षिक कार्यसम्पादन सूचकहरू (KPIs)

परिच्छेद -४ : नियुक्ति, करार सम्झौता र कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन

८. नियुक्ति तथा करार सम्झौता:

- (१) छनोट समितिले कम्तीमा ६० अङ्क प्राप्त गर्ने उम्मेदवारलाई प्रधानाध्यापकमा नियुक्तिको लागि सिफारिस गर्नेछ।
- (२) सिफारिस भएको उम्मेदवारलाई नगर शिक्षा समितिको निर्णयानुसार शिक्षा शाखा प्रमुखले ५ (पाँच) वर्षको लागि प्रधानाध्यापक पदमा नियुक्ति दिनेछ।
- (३) नियुक्ति पत्र लिनुअघि प्रधानाध्यापकले आफूले पेस गरेको विद्यालय विकास प्रस्तावका आधारमा नगरपालिकासँग ५ वर्षे "कार्यसम्पादन करार सम्झौता" गर्नुपर्नेछ।

९. प्रधानाध्यापकको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन:

- (१) प्रधानाध्यापकको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन करार सम्झौतामा उल्लेखित सूचक (KPIs) का आधारमा प्रत्येक वर्ष गरिनेछ।
- (२) मूल्याङ्कन गर्दा विद्यार्थीको सिकाइ उपलब्धि , विद्यालयको भौतिक सुधार , सुशासन र आर्थिक पारदर्शितालाई मुख्य आधार मानिनेछ।
- (३) वार्षिक मूल्याङ्कनमा लगातार दुई वर्षसम्म ५० प्रतिशत भन्दा कम लक्ष्य हासिल गर्ने प्रधानाध्यापकलाई समितिले पदबाट हटाउन सिफारिस गर्न सक्नेछ।

१०. पदमुक्ति: देहायको अवस्थामा प्रधानाध्यापक पदमुक्त हुनेछ:

- (क) ५ वर्षे करार अवधि समाप्त भएमा,
- (ख) निजले दिएको राजीनामा स्वीकृत भएमा,
- (ग) कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन सन्तोषजनक नभई समितिले पदमुक्त गर्न सिफारिस गरेमा,
- (घ) नैतिक पतन देखिने फौजदारी अभियोगमा अदालतबाट कसुरदार ठहरिएमा,

(ड) प्रचलित कानून बमोजिम विभागीय कारबाही भई सेवाबाट बर्खास्त भएमा ।

परिच्छेद - ५: विविध

११. विशेष व्यवस्था: कुनै विद्यालयमा प्रधानाध्यापकको दरखास्त नपरेमा वा सम्बन्धित विद्यालयमा सोहि तहको योग्यता भएको शिक्षक नभएमा नगरपालिका भित्रको योग्यता पुगेको जुनसुकै शिक्षकले दरखास्त दिन पाउनेछन् । यसरी दरखास्त दिएको शिक्षक प्रधानाध्यापकमा नियुक्ति भएमा विद्यालयमा दरबन्दि मिलान तथा कामकाज व्यवस्थापन गर्न नगर शिक्षा समितिलाई बाधा पर्ने छैन ।

१२. बाधा अड्काउ फुकाउने: यस कार्यविधिको कार्यान्वयनमा कुनै बाधा अड्काउ परेमा त्यस्तो बाधा अड्काउ फुकाउने अधिकार नगर कार्यपालिकालाई हुनेछ ।

१३. खारेजी र बचाउ: यस कार्यविधि लागू हुनु अघि प्रधानाध्यापक नियुक्ति सम्बन्धी नगरपालिकाबाट जारी भएका अन्य व्यवस्थाहरू यसै कार्यविधि बमोजिम भएको मानिनेछ र यस कार्यविधिसँग बाझिएका हदसम्म स्वतः अमान्य हुनेछन् ।

आजाले

सुनिता तुम्बाहाङ्गे

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत